

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 197g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unui text din articolul 73 alin. (1) din
Codul vamal

(neacceptarea valorilor de tranzacție declarate în vamă)

CHIȘINĂU
26 martie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 8 septembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 26 martie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „îndoieli întemeiate” din articolul 73 alin. (1) din Codul vamal, adoptat prin Legea nr. 95 din 24 august 2021, ridicată de dl avocat Tudor Leșanu, în interesele SRL „Centro Impex”, în dosarul nr. 3-1533/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Veronica Jomiru-Niculița de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe baza unei declarații vamale, *Centro Impex* a prezentat spre vămuire mărfuri importate din Vietnam. Printr-un act de inspecție al Serviciului vamal din 27 martie 2025 s-a stabilit că valoarea mărfii nu poate fi determinată în conformitate cu articolul 72 alin. (1) din Codul vamal. Prin urmare, Serviciul vamal a refuzat metoda de determinare a valorii în vamă pe baza valorii de tranzacție. Compania *Centro Impex* a trebuit să achite drepturi de import majorate.

4. Ulterior, la 18 iunie 2025, *Centro Impex* a contestat la Judecătoria Chișinău actul de inspecție al Serviciului vamal.

5. La 15 iulie 2025, dl avocat Tudor Leșanu a ridicat, în interesele *Centro Impex*, excepția de neconstituționalitate a textului „îndoieli întemeiate” din articolul 73 alin. (1) din Codul vamal.

6. Prin Încheierea din 26 august 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

[...]”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 127 Proprietatea

„(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Codului vamal, adoptat prin Legea nr. 95 din 24 august 2021, sunt următoarele:

Articolul 72 Metoda de determinare a valorii în vamă bazată pe valoarea de tranzacție

„(1) Baza inițială pentru valoarea în vamă a mărfurilor este valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri, ajustat, dacă este cazul, atunci când acestea sunt vândute pentru export către teritoriul vamal.

(2) Prețul efectiv plătit sau de plătit este suma tuturor plăților efectuate sau de efectuat de către cumpărător vânzătorului sau de către cumpărător unui terț în beneficiul vânzătorului pentru mărfurile importate și cuprinde toate plățile efectuate sau de efectuat drept condiție a vânzării mărfurilor importate.

[...].”

Articolul 73

Neacceptarea valorilor de tranzacție declarate

„(1) În cazul în care Serviciul Vamal are **îndoieli întemeiate** că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează la art.72 alin.(2), acesta solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare.

(2) În cazul în care îndoielile Serviciului Vamal nu sunt eliminate, acesta decide că valoarea mărfurilor nu se poate determina în conformitate cu art.72 alin.(1).”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției menționează că textul „îndoieli întemeiate” din articolul 73 alin. (1) din Codul vamal nu este definit nici în Cod, nici în vreun alt act normativ, fapt care conduce la încălcarea exigențelor previzibilității și accesibilității normei. Textul contestat reprezintă o noțiune generală, iar aplicarea sa este lăsată la discreția organului vamal, care poate invoca orice motive pentru a refuza acceptarea valorii în vamă a mărfii conform metodei de tranzacție. Prin urmare, prin textul contestat, legislatorul i-a atribuit Serviciului vamal o marjă discreționară nelimitată. Mai mult, aceste interpretări sunt aplicate cu rea credință de către autoritatea vamală, încălcând dreptul de proprietate al subiecților declarării vamale, deoarece acestea trebuie să achite taxe vamale majorate, care generează consecințe directe asupra patrimoniului lor.

10. Potrivit autorului, textul contestat este contrar articolelor 1 alin. (3), 4, 20, 23, 46 și 127 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul vamal, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

14. Curtea observă că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă textul „îndoieli întemeiate” din articolul 73 alin. (1) din Codul vamal. Curtea admite că textul contestat ar putea fi aplicat la soluționarea cauzei, deoarece pe rolul instanței se află o cauză referitoare la anularea actului de inspecție al Serviciului vamal. Curtea constată că textul atacat nu a mai făcut anterior obiect al controlului constituționalității.

15. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept

fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință în exercițiul unui drept fundamental (a se vedea HCC nr. 9 din 22 iulie 2025, § 50).

16. Curtea reține că autorul sesizării a invocat articolele 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 4 (*drepturile și libertățile omului*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) și 127 (*proprietatea*) din Constituție.

17. Referitor la incidența articolelor 1 alin. (3) și 4 din Constituție, Curtea a notat că aceste articole comportă un caracter general și nu pot reprezenta repere individuale și separate (a se vedea DCC nr. 71 din 24 iunie 2025, § 20; DCC nr. 99 din 28 iulie 2025, § 23). De asemenea, Curtea a notat că și articolul 23 din Constituție nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabil, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție, Curtea poate pune în operă prevederile acestui articol (HCC nr. 7 din 10 iunie 2025, § 68).

18. Cu referire la incidența articolului 20 din Constituție, autorul nu a prezentat argumente care să demonstreze caracterul contradictoriu al prevederilor contestate în raport cu normele constituționale. Curtea reține că simpla enumerare a normelor constituționale, în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 104 din 29 august 2023, § 23).

19. Curtea observă că autorul critică, la modul general, felul în care a fost aplicat textul contestat cu consecințe pentru exercițiul dreptului de proprietate.

20. Din analiza sistemică a Codului vamal, Curtea constată că legislatorul a stabilit mai multe metode pentru determinarea valorii în vamă a mărfii. Astfel, metoda stabilită de articolul 72 din Codul vamal, și anume prețul efectiv plătit sau care trebuie plătit pentru mărfuri reprezintă, ca regulă generală, baza de calcul al valorii în vamă. Așadar, Curtea constată că metoda privind valoarea de tranzacție se aplică doar atunci când sunt îndeplinite în mod cumulativ condițiile stabilite de articolul 72 alin. (3) din Codul vamal. Totodată, articolul 80 din Cod stabilește celelalte metode subsidiare care se pot aplica: pe baza valorii tranzacției cu marfă identică; pe baza valorii tranzacției cu marfă similară; în baza costului unitar al mărfii; pe baza valorii calculate a mărfii; pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale Acordului referitor la punerea în aplicare a articolului VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994.

21. Așadar, metoda de determinare a valorii în vamă bazată pe valoarea de tranzacție reprezintă metoda principală, iar din acest motiv, Codul a precizat condițiile când aceasta se aplică (articolul 72 alin. (3)).

22. De altfel, în cauza „*Tauritus*” *UAB v. Muitinés departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a conchis că evaluarea în vamă urmărește stabilirea unui sistem echitabil, uniform și neutru, care exclude utilizarea de valori arbitrare sau fictive în vamă. Valoarea în vamă trebuie să reflecte, așadar, valoarea economică reală a unei mărfi importate și, prin urmare, să țină seama de toate elementele acestei mărfi care reprezintă o valoare economică. Prin urmare, valoarea în vamă a mărfurilor

importate trebuie să fie determinată, cu prioritate, conform metodei valorii de tranzacție, această metodă fiind considerată cea mai potrivită, în timp ce metodele menționate la articolul 74 din Codul vamal al Uniunii trebuie considerate metode subsidiare (a se vedea C-782/23, 15 mai 2025, §§ 51, 54).

23. Cu privire la pretinsa neclaritate a textului „îndoieli întemeiate”, Curtea observă că Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal stabilește la pct. 95 că „îndoieli întemeiate” pot fi considerate neconcordanțele sau neregulile constatate în documentele și/sau informațiile prezentate pentru vămuirea mărfurilor, precum și identificarea riscurilor gestionate de către Serviciul vamal. De asemenea, în cazul în care, ca urmare a verificării primare a actelor atașate la declarația vamală, prevederile de aplicare a metodei prevăzute în articolul 72 din Cod nu sunt îndeplinite, funcționarul vamal informează declarantul, prin actul de inspecție, despre necesitatea prezentării actelor/informațiilor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă declarate într-un termen ce nu va depăși două zile de la data aducerii la cunoștință. În cazul în care, după examinarea actelor/informațiilor prezentate, dubiile nu sunt înlăturate sau în situația în care declarantul nu prezintă acte și/sau informații suplimentare, imediat după expirarea termenului, funcționarul vamal precizează pe actul de inspecție motivul justificat care stă la baza respingerii datelor declarate și stabilește metoda prin aplicarea articolului 80 din Codul vamal. Totodată, pe baza articolului 15 alin. (8) din Cod, declarantul este informat despre dreptul la replică (a se vedea punctele 95³ și 95⁵). Mai mult, Serviciul vamal a aprobat normele metodologice referitoare la determinarea valorii în vamă (a se vedea Ordinul nr. 261-O din 16 iulie 2024, în vigoare din 6 septembrie 2024, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 341 – 343 din 6 august 2024, art. 628).

24. Prin urmare, pe baza articolului 73 din Codul vamal, Serviciul vamal are competența să verifice valoarea declarată și să solicite informații suplimentare atunci când există suspiciuni întemeiate cu privire la veridicitatea valorii de tranzacție declarate.

25. Astfel, Curtea menționează că textul criticat instituie un standard de probă pentru autoritățile vamale atunci când au suspiciuni că prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate ar putea fi altul decât cel prezentat în acel moment de către cumpărător vânzătorului sau de către cumpărător unui terț în beneficiul vânzătorului. În acest caz, standardul de probă stabilit de legislator, care implică utilizarea unui text flexibil, urmărește să ghideze Serviciul vamal la aprecierea valorii în vamă a mărfurilor (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 42 din 6 aprilie 2023, §§133-135).

26. Mai mult, articolul 44 din Codul vamal stabilește că orice persoană are dreptul să conteste deciziile vamale dacă consideră că îi sunt lezate drepturile sau interesele legitime. Codul vamal și Codul administrativ conține suficiente garanții procedurale care să-i ofere persoanei posibilitatea de a-și prezenta cazul în fața instanței pentru a-și apăra dreptul de proprietate.

27. Așadar, din perspectiva argumentelor autorului sesizării, Curtea nu poate reține incidența articolelor 46 și 127 din Constituție.

28. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea nr. 74 din 10 aprilie 2025 cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „îndoieli întemeiate” din articolul 73 alin. (1) din Codul vamal, adoptat prin Legea nr. 95 din 24 august 2021, ridicată de dl Tudor Leșanu, în interesele SRL „Centro Impex”, în dosarul nr. 3-1533/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 26 martie 2026
DCC nr. 55
Dosarul nr. 197g/2025*